

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 216

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κα Κυριακή Μάλαμα

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 5610/22.5.2025 Ερώτηση με θέμα:
«Εντοπίζονται τμήματα του ανατολικού τείχους της Θεσσαλονίκης στο υπό ανέγερση
οικόπεδο της οδού Μανουσogiαννάκη στη Θεσσαλονίκη;»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 5610/22.5.2025 Ερώτησης της Βουλευτού
κας Κυριακής Μάλαμα και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες
Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, το ακίνητο στη
συμβολή των οδών Εθνικής Αμύνης, Μανουσogiαννάκη και Φιλικής Εταιρείας, ιδιοκτησίας της
Εκκλησίας της Ελλάδος, βρίσκεται στον άξονα διέλευσης του ανατολικού σκέλους των τειχών
της Θεσσαλονίκης. Τμήματα του βυζαντινού προτειχίσματος έχουν αποκαλυφθεί στα κατά
μήκος της οδού Φιλικής Εταιρείας οικόπεδα και διατηρούνται ορατά στον ακάλυπτο της
Δημοτικής Βιβλιοθήκης και της Τράπεζας Πειραιώς, με μνημειακότερο όλων το τμήμα του
προτειχίσματος και του τείχους με τον τριγωνικό πρόβολο στο οικόπεδο, επίσης ιδιοκτησίας της
Εκκλησίας της Ελλάδος, στη συμβολή της οδού Φιλικής Εταιρείας με την οδό Ι. Τσιμισκή. Στο
όμορο προς βορράν ακίνητο, επί της οδού Φιλικής Εταιρείας αριθ. 18, είχε εντοπιστεί, το 1981,
στο πλαίσιο σωστικής ανασκαφής, τμήμα του προτειχίσματος, οπότε και η ανασκαφική έρευνα
επανεκκινήθηκε, δυνάμει της με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/567196/28.12.2022 Απόφασης, κατόπιν
αιτήματος για συμπληρωματική έρευνα. Παράλληλα, το ακίνητο βρίσκεται πλησίον του κτηρίου
του 40ού Δημοτικού Σχολείου Θεσσαλονίκης (Ιωαννίδειος Σχολή), επί των οδών
Μανουσogiαννάκη 4 και Φιλικής Εταιρείας, το οποίο έχει χαρακτηριστεί, μαζί με τον αύλειο χώρο
του, από το ΥΠΠΟ, ως μνημείο, με την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ ΔΙΝΕΣΑΚ/91084/2166/04.01.2005 (Β' 30).

Για το εν λόγω ακίνητο έχει εκδοθεί Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 138/Δ/2.4.2019) για
την «Τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου της ΔΕ Θεσσαλονίκης του Δήμου
Θεσσαλονίκης (ν. Θεσσαλονίκης) με άρση απαλλοτρίωσης και καθορισμό όρων και
περιορισμών δόμησης» στο Ο.Τ. μεταξύ των οδών Εθνικής Αμύνης- Μανουσogiαννάκη- Φιλικής
Εταιρείας- Μαργαρίτη. Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης είχε διατυπώσει τις
απόψεις της επί του σχεδίου ΠΔ, κατά τα έτη 2015, 2016 και 2018, επισημαίνοντας τόσο την
υπόσκαφη διέλευση στο εν λόγω ακίνητο της συνέχειας του προτειχίσματος και του ανατολικού
σκέλους των βυζαντινών τειχών της πόλης, την κήρυξη των τειχών, καθώς και την αρχαιολογική
νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία ο ιδιοκτήτης θα πρέπει να λάβει υπόψη του την ύπαρξη των
υπόσκαφων αρχαιοτήτων σε κάθε περίπτωση αξιοποίησης του ακινήτου. Επισημαίνεται ότι,
σύμφωνα με το εν λόγω Διάταγμα, για την εγκατάσταση ή τη λειτουργία εμπορικής επιχείρησης,
καθώς και για την οικοδομική δραστηριότητα εντός του οικοδομήσιμου χώρου απαιτείται η
προηγούμενη έγκριση του ΥΠΠΟ.

Με βάση τα ανωτέρω, η αρμόδια Εφορεία προχώρησε στην έγκριση κατεδάφισης σύγχρονων υφιστάμενων λυόμενων κτισμάτων και κτιστών βοηθητικών, καθώς και τοιχίων περιβόλου στο ακίνητο στη συμβολή των οδών Φιλικής Εταιρείας, Μανουσogiαννάκη και Εθνικής Αμύνης του Δ. Θεσσαλονίκης (αρ. πρωτ. ΥΠΠΟ 132672/11.4.2024 και ΥΠΠΟ 175713/29.7.2024 έγγραφα της ΕΦΑ Πόλης Θεσσαλονίκης) και σε άδεια εκσκαφής (αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ 399570/5.11.2024 έγγραφο της Εφορείας).

Σύμφωνα με την Εφορεία, η κατεδάφιση και απομάκρυνση των λυόμενων κατασκευών έχει ολοκληρωθεί πρόσφατα και προγραμματίζεται γεωτεχνική έρευνα, ενώ αναμένεται η έναρξη της εκσκαφής υπό την εποπτεία της Εφορείας. Ως εκ τούτου, δεν έχουν, ακόμη, εντοπιστεί οι αρχαιότητες που αναμένεται να αποκαλυφθούν, ήτοι η συνέχεια τμημάτων του ανατολικού σκέλους των τειχών.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΕΦΑ Πόλης Θεσσαλονίκης
4. ΥΝΜΤΕ Κεντρικής Μακεδονίας